

Geologi

Bergarter, Jordens historia, Istiden..., DVD, video

uUd/VK

Pussel. 224

VHS, 15 min.

Åk 1-3

2003.

Varggrottan, Finlands största grotta, är stor som fyra egnahemshus. Man kan hitta inristningar och andra spår av mänsklig verksamhet i grottor. Berg är inte oföränderliga trots att de är gamla; de vittrar och slipas ner med tiden. Vad kan man göra av sten? Om ädelstenar. Vad gör en geolog? Micko gör ett smycke av en sten.

uUd/VK

Pussel. 250

VHS, 20 min.

Åk 1-3

2004.

Hur uppstod livet? Vad kom först - hönan eller ägget? Vad kan man få reda på genom att studera fossiler? Fanns det dinosaurier också i Finland? Vi träffar en paleontolog och Heidi besöker naturhistoriska museet.

uUd/VK

Fakta i närbild - öken

VHS, 30 min.

Åk 4-6 ; Hs

1997.

uUd/VK

Fakta i närbild - stenar

VHS, 30 min.

Åk 4-6 ; Hs

1997.

uUd/VK

Istiden som kommer och går...

VHS, 13 min.

Åk 4-6

2003.

Under den senaste istiden var Norden täckt av ett tjockt istäcke. På vissa ställen kunde isen vara nästan 3 km tjock. När isen drog sig undan så lämnade den spår som vi kan se överallt i naturen. Den senaste istiden var en av många istider som vi haft på vår jord. Vad hände under den senaste istiden och hur formade det Sverige? När får vi nästa istid? De frågorna får vi besvarade i den här filmen.

uUd/VK

Spår av istiden

VHS, 15 min.

Åk 4-6 ; Hs

1999.

Innehåll: Vårt land har flera gånger varit täckt av stora inlandsisar, två - tretusen meter tjocka. Den senaste smälte bort för bara 8.000-10.000 år sedan. Isen har präglat hela vårt landskap, med moräner, rullstensåsar, räfflade klipphällar, flyttblock och vattendrag

uUd/VK

Jordens kontinenter

VHS, 12 min.

Åk 4-6 ; Hs

Innehåll: En animerad film som med ett nytt, spännande grepp beskriver jordens kontinenter. Roboten Vic befinner sig på en rymdstation och i hans arbete ingår att för besökare från jorden beskriva de sju kontinenterna, med den fina utsikt man har över jorden från rymdstationen. Vic talar också om orsakerna till klimatskillnaderna på jorden, om andra olikheter och likheter mellan kontinenterna, inte bara rent naturgeografiskt utan också kulturgeografiskt

uUd/VK

Uppdrag Tellus : mineraler

VHS, 14 + 4 min.

Åk 4-6 ; Hs

2001.

Zvi och Pihg vill lära sig mer om mineraler. För att göra det reser de till vår planet och ställer några av de frågor som vi själva vill ha svar på. Filmen skildrar bl.a. vad mineraler är, hur de bildas, hur man skiljer dem åt och vilken nytta man kan ha av dem.

uUd/VK

Vår planet Jorden 1-4

VHS, 4x15 min.

Åk 4-6 ; Hs

199?.

Innehåll: 1. Vattnet formar landskapet ; 2. Regn eller vind ; 3. Vår väderlek ; 4. Kontinentala förskjutningar

Ud/VK

Jordens uppkomst och utveckling

VHS, 10 min. Hs, Gy

Innehåll: Forskare har länge grubblat över hur liv kunde utvecklas på jorden. Och på senare år har man genom vissa experiment lyckats spåra utvecklingens allra första steg, övergången från icke levande till levande organismer. Det är de s.k. aminosyrorerna, livets innersta byggstenar.

Ud/VK

Bergarter & ädelstenar

VHS, 23 min. Hs, Gy, Vux

1998.

Filmen beskriver de viktigaste bergarterna och deras uppkomst, skildrar hur kristaller och mineraler bildas. Vi får se hur man klassificerar mineraler och hur de kan komma till olika användningar. Geologins stora betydelse för studier av fossil, både när det gäller att leta olja och i annan prospektering, blir belyst. Till slut diskuteras hur vi i vår tid umgås med icke förnyelsebara råvaror som olja, kol, malm, m.m. Från åk 6.

uPm/VK

Olja - Uppkomst, egenskaper, utvinning, raffinering och användning.

VHS, 13 min. + lärarhäfte.

1995. - (Kunskapskällan)

1. Introduktion: Exempel på användningsområden och behov. 2. Uppkomst och fyndplatser: Hur oljan bildades och dess egenskaper. Geologiska förutsättningar och fyndplatser. 3. Utvinning: Hur man finner och utviner bergolja. Transportfrågan. Miljöriskfaktorer. 4. Raffinering: Destillation och fraktionering. Exempel på utvunna produkter och dess användningsområden. 5. Sammanfattning.

Ud/VK

Jordens geologi : Om krafter, bergarter och tid.

VHS, 28 min. Hs, Gy

1997.

Filmen visar de grundläggande egenskaperna hos de krafter som medverkar till att forma jordens yta: kontinentalplattornas rörelser, vulkanisk aktivitet, fysisk och kemisk vittring och erosion. Programmet redogör för bergarternas tre huvudgrupper- vulkaniska, sedimentära och omvandlade bergarter- och deras plats i bergarternas historia. Sekvenserna från vulkaner och glaciärer, Oregons kust och konjonerna i Arizona och Utah, förtydligar ytterligare olika geologiska processer.

Dinosaurier

uUd/VK

Pussel. 168.

VHS, 20 min. Åk 1-3

2001.

Vem kom först - hönan eller ägget? Fossiler och de

uUd/VK

Vittring och erosion

VHS, 19 min. Hs, Gy

1996. -

Dag efter dag, år efter år, till synes i evighet nöter sol, vind, is och vatten på landskapet. Det som en gång varit spetsiga bergstoppar har förvandlats till mjukt rundade kullar. Det finns två grundläggande typer av vittring: mekanisk och kemisk.

uUd/VK

Planeten Jorden.

VHS, 15 min. + lärarhäfte. Hs, Gy

1993. (Kunskapskällan)

1. Introduktion: Jordens plats i solsystemet. 2. Jordens uppbyggnad: Dess inre, manteln. 3. Jordskorpan: Tektoniska plattorna; förkastningar; upphov till jordbävningar och vulkanutbrott; hydrosfär och atmosfär. 4. Liv på jorden: Olika klimat, biotoper och livsbetingelser. 5. Sammanfattning.

Ud/VK

Pussel. 283

VHS, DVD, 15 min. Åk 1-3

2005.

Vad finns under jorden? Mycket som vi bara kan gissa oss till. Men också mycket som vi kan gräva fram. Gömda skatter från gamla tider, spår av utdöda djurarter, berg och stenar. Massor av olika sorters stenar, endel mer, andra mindre värdefulla. Jeanette besöker i dag gruvan som ger de vackra vita stenar som Tekla har på sin gård.

uUd/VK

Pussel. 250

VHS, 20 min. Åk 1-3

2004.

Hur uppstod livet? Vad kom först - hönan eller ägget?

första encelliga varelserna, utvecklingen från dinosaurier till dagens djur. Felix börjar skolan - I simhallen.

uUd/VK

Dinosaurier

VHS, 25 min.

Hs, Gy

1997.

Vill du veta om Tyrannosaurus Rex kunde springa fort eller om naturen kunde skapa ett snabbt djur på nästan tre ton? Vad var det som gjorde en dinosaurie till en dinosaurie? Och hur kunde dessa varelser dominera jorden under en så lång tid? Varför dog dinosaurierna ut? Från åk 6.

Ud/VK

Kontinenternas rörelse

VHS, 17 min.

Hs; Gy ; Vux

2004.

Jordbävningar och vulkanutbrott samt bildandet av bergskedjor beror på att kontinenterna rör sig. Men varför gör de det? Den här filmen förklarar varför.

Vad kan man få reda på genom att studera fossiler? Fanns det dinosaurier också i Finland? Vi träffar en paleontolog och Heidi besöker naturhistoriska museet.

uUd/VK

Eyewitness Dinosaurier i närbild

VHS, 35 min.

Hs

1994.

uUd/VK

Formel 5-6 D. 3, Geologi.

DVD, VHS, 10 min.

Åk 5-6.

2006.

I det här programmet bestämmer sig barnen för att leta efter olika stenar och för att ta reda på vad de är för bergarter. Jenny och Markus åker till det geologiska museet och Elvira och Janne åker till en kalkgruva. I kalkgruvan tar de reda på hur det ser ut under jordens yta och så talar de om gruvdriften i Finland.